Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет морського права
кафедра Морського та господарського права

Код РНПД _____

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з НПР
_____ Слободян С. О.
«11» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДИЧНЕ ПРАВО

PROGRAM OF DISCIPLINE
MEDICAL LAW

рівень вищої освіти _____ Бакалавр _____
(перший (бакалаврський) / другий (магістерський))

тип дисципліни _____ Вибіркова _____
обов'язкова / вибіркова

мова викладання _____ Українська _____
українська / англійська

Миколаїв – 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Медичне право»** являється вибірковою дисципліною навчального процесу студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «Бакалавр».
«05» 11, 2024 року – 22 с.

Розробник: Філіппських Марія Олександрівна, старший викладач кафедри морського та господарського права _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни **«Медичне право»** узгоджено з гарантом освітньої програми.
Гарант освітньої програми «ПРАВО» – Ломжець Ю.В., доцент, кандидат політичних наук _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни **«Медичне право»** розглянуто на засіданні кафедри Морського та господарського права.
Протокол № 4 від «11» 11 2024 року.
В.о. зав. кафедри морського та господарського права – Дубова К.О., доцент, кандидат юридичних наук _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни **«Медичне право»** розглянуто Навчально-методичною комісією факультету Морського права.
Протокол № 4 від «26» 11 2024 року.
Голова Науково-методичної комісії факультету морського права – Бараненко Д.В., професор, доктор юридичних наук _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни **«Медичне право»** погоджено з навчальним відділом НУК імені адмірала Макарова

Голова відділу – Лабарткава А.В. _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни **«Медичне право»** розглянуто Навчально-методичною радою НУК імені адмірала Макарова.

Протокол № 3 від «27» 11 2024 року.

Голова НМР НУК _____ Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2024 рік

ЗМІСТ

Вступ……..4
1. Опис навчальної дисципліни……..5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни……6
3. Передумови для вивчення дисципліни……6
4. Очікувані результати навчання……6
5. Програма навчальної дисципліни……7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування ……10
7. Форми поточного та підсумкового контролю……12
8. Критерії оцінювання результатів навчання……16
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліною……16
10. Рекомендовані джерела інформації……16

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Медичне право» є дисципліна вільного вибору студента, яка забезпечує отримання спеціальних компетентностей, визначених освітньою програмою та дисциплінами вільного вибору.

Дисципліна «Медичне право» спрямована створити систему правових уявлень, переконань та навиків правомірної поведінки у професійній медичній діяльності.

Дисципліна має на меті не лише надати необхідні знання, а й навчити правильно використовувати правові норми при виконанні відповідних ролей у суспільстві – як у професійній медичній діяльності, так і в особистому житті, збагатити теоретичні уявлення про поняття і категорії, які використовує правова наука. Адже сьогодні однією з найважливіших проблем у правовій галузі є низький рівень правової культури, що призводить до негативних наслідків у нашому суспільстві. Саме тому, особливо в сучасних умовах, вивчення студентами зазначеного предмету набуває особливого значення, сприяє опануванню загально-цивілізаційних цінностей, формуванню необхідного рівня правової та політичної культури, виробленню навиків електоральної поведінки, оволодінню механізмами свідомої реалізації себе у правовому та політичному житті та ознайомлення з основами юридичних взаємин «лікар – пацієнт».

Предметом вивчення дисципліни **«Медичне право»** є оволодіння студентами теоретичних знань та практичних навичок, які будуть необхідні у провадженні практичної діяльності у сфері охорони здоров'я, а також будуть корисними у повсякденному житті на фоні високого рівня правосвідомості та підвищення правової культури, а також недопущення правового нігілізму.

Ключові слова: медичне право, медична допомога, медична послуга, охорони здоров'я, медичні правовідносини, сімейна медицина, донорство.

Abstract

The study discipline "Medical law" is a discipline of the student's free choice, which ensures the acquisition of special competencies defined by the educational program and disciplines of free choice.

The discipline "Medical law" aims to create a system of legal ideas, beliefs and skills of lawful behavior in professional medical activity.

The purpose of the discipline is not only to provide the necessary knowledge, but also to teach the correct use of legal norms when performing relevant roles in society - as in professional medical activity, as well as in personal life, to enrich theoretical ideas about the concepts and categories used by legal science. After all, today one of the most important problems in the legal field is the low level of legal culture, which leads to negative consequences in our society. That is why, especially in modern conditions, the study of the specified subject by students acquires special importance, it contributes to the mastery of general civilizational values, the formation of the necessary level of legal and political culture, the development of electoral behavior skills, mastering the mechanisms of

conscious self-realization in legal and political life, and familiarization with the basics legal relations "doctor - patient".

The subject of study of the discipline "Medical law" is the acquisition by students of theoretical knowledge and practical skills that will be necessary in the conduct of practical activities in the field of health care, and will also be useful in everyday life against the background of a high level of legal awareness and improvement of legal culture, as well as the prevention of legal nihilism.

Key words: medical law, medical assistance, medical service, health care, medical legal relations, family medicine, donation..

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання / заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Галузь знань
_____
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Вибіркова 9*</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2" rowspan="2">Рік підготовки: 4й</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Електронний адрес РПНД на сайті Університету –

Індивідуальне науково-дослідне завдання _____

Загальна кількість годин – 150</td><td rowspan="4">Спеціальність
_____
(код та найменування)

Освітня програма
_____
(найменування)</td><td colspan="2">Семестр: 7й</td></tr>
<tr><td>Лекцій (денна)</td><td>Лекцій (заочна)</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні, семінарські (денна)</td><td>Практичні, семінарські (заочна)</td></tr>
<tr><td>Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4;

самостійної роботи студента – 6;</td><td>Освітній рівень: перший(бакалаврський)</td><td>30 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Самостійна робота (денна)</td><td>Самостійна робота (заочна)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>90 год.</td><td>122 год.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Індивідуальні завдання: –</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Вид контролю:
Залік</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Форма контролю:
Поточний – комбінований.
Підсумковий – усний.</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу **«Медичне право» –** є отримання необхідного обсягу теоретичних медико- правових знань, набуття практичних юридичних навиків у сфері охорони здоров'я, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Медичне право» – є отримання студентами знань, умінь, навичок та компетентностей щодо

юридичної регламентації медичної діяльності в Україні;

конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні;

загального і спеціального законодавства у сфері охорони здоров'я;

видів юридичної відповідальності медичних працівників за професійні правопорушення;

прав й обов'язків суб'єктів медичних правовідносин (пацієнтів, медичних працівників, законних представників пацієнта тощо);

дефектів надання медичної допомоги;

ятрогенної патології та її медико-правового значення;

механізмів контролю якості медичної допомоги;

юридичних аспектів профілактики і лікування інфекційних хвороб;

законодавчого забезпечення донорства (крові, тканин, репродуктивних клітин);

регулювання медико-експертної діяльності в Україні;

особливостей правового забезпечення населення лікарськими засобами.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни **«Медичне право»** – необхідні знання з:

анатомії людини; гістології, цитології та ембріології; фізіології; біохімії; фармакології; патофізіології; патоморфології;

Навчальна дисципліна «Медичне право» пов'язана зі знаннями соціально-гуманітарних і природничо-наукових дисциплін - історії України та української культури, безпеки життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки, філософії, етики, релігієзнавства, соціології, медичної психології, судової медицини.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни **«Медичне право»** передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

- теоретичні аспекти медицини й права в сучасному суспільстві;
- проблеми права та медицини в Україні, їхні економічні, політичні та нормативні складові;
- сучасні аспекти медичного права;

- застосовувати у своїй практичній діяльності знання законодавства, що регулює сферу медичної діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль №1. Медичне право як правове утворення.

Тема № 1. Медичне право України в системах права і законодавства.

Правова природа медичного права (галузь права, інститут права, галузь законодавства). Місце медичного права в системі права та системі законодавства України. Медичне право України як галузь права: поняття, завдання, предмет і методи. Медичні правовідносини: поняття, види і склад. Принципи і функції медичного права України. Система медичного права України. Джерела медичного права України. Медичне право як навчальна дисципліна і галузь науки.

Тема № 2. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги.

Договір про надання медичних послуг. Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій Поняття, ознаки та види медичної допомоги. Медична послуга як об'єкт медичних правовідносин. Види медичних послуг. Загальна характеристика договору про надання медичних послуг та його основні ознаки. Суб'єктний склад та зміст договору про надання медичної послуги. Істотні умови договору про надання медичної послуги. Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: порядок укладення, зміни та припинення. Новітні технології у сфері охорони здоров'я.

Змістовий модуль №2. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин і механізми та процедури захисту їхніх прав.

Тема № 3. Система прав людини у сфері охорони здоров'я.

Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я. Права людини у сфері охорони здоров'я: поняття, класифікація, загальна характеристика. Гарантії забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я. Право людини на життя і медична практика: питання співвідношення. Право людини на життя в Рішеннях Європейського Суду з прав людини. Право людини на охорону здоров'я. Право людини на медичну допомогу. Права на згоду та відмову від медичного втручання. Право людини на медичну інформацію: загальна характеристика і правове забезпечення. Право людини на лікарську таємницю: загальна характеристика і правове забезпечення. Права людини, яка перебуває на стаціонарному лікуванні у закладі охорони здоров'я. Порядок обробки її персональних даних.

Тема № 4. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.

Законодавче забезпечення прав пацієнта: міжнародні стандарти та національні акти. Права пацієнта в окремих видах медичної практики. Нормативне регулювання обов'язків пацієнта в Україні. Правове регулювання професійних прав медичних

працівників. Юридична регламентація професійних обов'язків медичних працівників. Правовий статус законних представників та інших суб'єктів медичних правовідносин. Правовий статус лікуючого лікаря за національним законодавством. Професійна етика та медична деонтологія при провадженні медичної практики.

Тема № 5. Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України.
Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види. Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Поняття, види і значення медичних експертиз в Україні. Висновок експерта. Законодавче регулювання контролю якості медичної допомоги. Умови та порядок здійснення контролю якості медичної допомоги.

Тема № 6. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я.

Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Поняття та види юридичної відповідальності суб'єктів медичних правовідносин. Звільнення від юридичної відповідальності: правові підстави. Кримінальна відповідальність медичних працівників за вчинення професійних злочинів. Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я. Адміністративна відповідальність медичних працівників. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників. Поняття та види форм захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Судова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Позасудова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Неюрисдикційні форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: самозахист; альтернативне розв'язання конфліктів; допомога незалежних громадських об'єднань; звернення до професійних медичних асоціацій.

Змістовий модуль №3. Правове регулювання окремих видів медичної практики.

Тема № 7. Правове регулювання здійснення загальної практики – сімейної медицини в Україні.
Сімейна медицина в Україні: нормативне забезпечення. Правовий статус пацієнтів у галузі сімейної медицини. Правовий статус медичних працівників у галузі сімейної медицини. Юридична оцінка несприятливих наслідків надання допомоги. Медико-правові стандарти організації та надання сімейної медицини. Особливості юридичної регламентації сімейної медицини.

Тема № 8. Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб.
Право громадського здоров'я. Право громадського здоров'я: поняття, принципи та основні моделі. Правове регулювання громадського здоров'я. Конституційні засади і межі права громадського здоров'я. Концепція розвитку громадського здоров'я за законодавством України. Міжнародні стандарти у сфері громадського здоров'я. Роль і значення Угоди про асоціацію Україна-ЄС у сфері громадського здоров'я та новелізації національного законодавства.

Тема № 9. Правове забезпечення донорства і трансплантології в Україні.

Поняття та види донорства за законодавством України. Юридичне забезпечення організації та здійснення донорства крові та її компонентів: міжнародно-правові стандарти і вітчизняне законодавство. Особливості правового регулювання донорства органів та анатомічних матеріалів людини. Особливості правового режиму донорства репродуктивних клітин.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					**Заочна форма**				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Модуль 1.										
Змістовий модуль №1. Медичне право як правове утворення.										
Тема № 1. Медичне право України в системах права і законодавства.	**15**	2	2		11	**14**	1	1		12
Тема № 2. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги.	**15**	2	2		11	**16**	2	2		12
Разом за змістовим модулем 1	**30**	**4**	**4**		**22**	**30**	**3**	**3**		**24**
Змістовий модуль №2. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин і механізми та процедури захисту їхніх прав.										
Тема № 3. Система прав людини у сфері охорони здоров'я.	**19**	4	4		11	**18**	1	1		16
Тема № 4. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.	**19**	4	4		11	**19**	2	2		15
Тема № 5. Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України.	**19**	4	4		11	**19**	2	2		15
Тема № 6. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я.	**18**	4	4		10	**19**	2	2		15
Разом за змістовим модулем 2	**75**	**16**	**16**		**43**	**75**	**7**	**7**		**61**
Змістовий модуль №3. Правове регулювання окремих видів медичної практики.										
Тема № 7. Правове регулювання здійснення загальної практики – сімейної медицини в Україні.	**16**	4	4		8	**14**	1	1		12
Тема № 8. Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб.	**13**	2	2		9	**15**	1	1		13
Тема № 9. Правове забезпечення донорства і трансплантології в Україні.	**16**	4	4		8	**16**	2	2		12
Разом за змістовим модулем 3	**45**	**10**	**10**		**25**	**45**	**4**	**4**		**37**
Усього годин	**150**	**30**	**30**		**90**	**150**	**14**	**14**		**122**

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема № 1. Медичне право України в системах права і законодавства.	2	1
2	Тема № 2. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги.	2	2
3	Тема № 3. Система прав людини у сфері охорони здоров'я.	4	1
4	Тема № 4. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.	4	2
5	Тема № 5. Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України.	4	2
6	Тема № 6. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я.	4	2

7	Тема № 7. Правове регулювання здійснення загальної практики – сімейної медицини в Україні.	4	1
8	Тема № 8. Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб.	2	1
9	Тема № 9. Правове забезпечення донорства і трансплантології в Україні.	4	2
	Разом	**30**	**14**

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – **2 години на 1 лекцію;**
- підготовка до практичних занять – **2 години на 1 заняття;**
- підготовка і написання рефератів – **5 годин на 1 роботу;**
- написання МКР – **5 годин на 1 роботу;**
- підготовка до заліку – **10-15 годин на залік**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій.	**30**	**14**
2	Підготовка до практичних занять.	**30**	**14**
3	Підготовка і написання реферату.	**5**	**–**
4	Виконання МКР.	**15**	**–**
5	Виконання КР	**–**	**79**
6	Підготовка до заліку.	**10**	**15**
	Разом	**90**	**122**

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

для всіх видів занять:

●робота з літературою - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольно-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

●пояснення - словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;

●дискусія - обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;

●диспут - цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;

●демонстрування - наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;

для лекційних занять:

●лекція - усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістюрозумових образів, доведень і узагальнень;

●бесіда - питально-відповідний метод, завдання якого - спонукатиздобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень; різновиди бесіди : репродуктивні (спрямовані на відтворення раніше засвоєного матеріалу), катехізичні (передбачають точне відтворення формулювань, запам'ятовування відповідей), евристичні (підводять здобувачів до самостійних висновків);

●ілюстрування - показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символьному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;

●відеометод - використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке і міцне засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості;

для практичних, лабораторних та семінарських занять:

●вправа - планомірне, організоване, повторне виконання дій із метою оволодіння ними або підвищення їх якості;

●практична робота - метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків; дидактична гра - спеціально створена ситуація (модель реальності) для формування певних практичних навичок та умінь;

●спостереження - тривале цілеспрямоване сприймання об'єктів чи явищ із фіксацією змін, які в них відбуваються, і виявлення на цій основі внутрішніх зв'язків і залежностей, розкриття сутності явищ;

●методи контролю і самоконтролю:

●фронтальне опитування;

●контрольні роботи, твори, диктанти, письмові заліки;

●контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація методів навчання:

●пояснювально-ілюстративний метод - повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації здобувачами;

●репродуктивний метод - відтворення здобувачем способів діяльності за визначеним викладачем алгоритмом;

●проблемного викладу – постановка викладачем перед здобувачами проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей;

●частково-пошуковий - метод, за якого певні елементи знань повідомляє викладач, а частину здобувачі здобувають самостійно, відповідаючи на поставлені запитання чи розв'язуючи проблемні завдання;

●дослідницький - творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку."

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення

матеріалу дисципліни є:

- •стандартизовані тести;
- •аналітичні звіти, реферати, есе;
- •презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- •студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- •інші види індивідуальних та групових завдань.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

В процесі викладання навчальної дисципліни **«Медичне право»** передбачено проведення поточного та підсумкового контролів.

Поточний контроль проводиться на семінарському (практичному) занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання модульних контрольних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Підсумковий контроль проводиться шляхом складання студентами в VII-му семестрі заліку з дисципліни **«Медичне право»**. При цьому, студент який отримав 60 балів під час поточного контролю, за його бажанням може бути звільнений від заліку і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заліку, де студент може набрати до 40 балів. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. Так, під час поточного контролю студент може набрати до 60 балів шляхом отримання проміжних оцінок. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (відповіді на семінарських заняттях, написання та захист рефератів, виконання МКР). Питома вага заліку в загальній системі оцінок **– 40 балів.**

Право здавати залік надається студенту, якій з урахуванням максимальних балів поточного контролю набирає не менше **60 балів**. Якщо студент набрав меншу кількість балів, то добрати необхідну кількість балів студент може за рахунок виконання індивідуальних завдань та поточного тестування або відпрацювання пропущених занять з відповідних тем курсу.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку.

Критерії оцінювання результатів навчання на семінарських заняттях

Відповіді на семінарах (бали)	**Критерії оцінювання**
1	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв’язки, містить аргументовані висновки.
0,75	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.

0,25	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0,1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.

Критерії оцінювання написання та захисту рефератів

Критерії оцінювання	Бали
Оформлення реферату (титульний лист, план, література та ін.).	**1**
Структурованість роботи (наявність чіткого, послідовного, логічного плану структури).	**1**
Чітке визначення **актуальності теми**, що висвітлюються у рефераті.	**1**
Змістовність основного тексту (широта і повнота висвітлення теми реферату в пунктах плану: питання, яке в ньому розглядається, викладене послідовно, логічно; текст повинен бути інформативним, об8єктивно передавати інформацію, відрізнятися повнотою викладу, а також коректно оцінювати матеріал, що міститься в першоджерелі).	**5** Виконання від 90 % - 100% вимог – 5 балів Виконання 70% - 89% вимог - 4 бали Виконання 55% - 69% вимог - 3 бали Виконання 30% - 54% вимог - 2 бали Виконання менше 30% вимог - 1 бал
Бібліографія роботи (список використаної наукової літератури повинен містити мінімум 6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії).	**1**
Наявність емпіричної частини (висновки гуртуються на результатах проведеного дослідження, викладені з чітким формулюванням авторської позиції)	**2** Виконання від 50 % - 100% вимог – 2 бали Виконання менше 50% вимог - 1 бал
Захист реферату (вміння стисло, логічно і повно доповісти про результати дослідження).	**4** Виконання від 80 % - 100% вимог – 4 бали Виконання 65% - 79% вимог - 3 балів Виконання 50% - 64% вимог - 2 балів Виконання 30% - 49% вимог - 1 бал
Усього	**15**

Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт (далі – МКР)

В процесі викладання навчальної дисципліни **«Медичне право»** передбачено проведення трьох контрольних заходів, на яких студенти пишуть 3 МКР, де кожна оцінюється до 10 балів.

В свою чергу, кожна МКР складатися із: тестових завдань, теоретичних понять та теоретичних запитань та/або задачі чи завдання.

Кожне тестове завдання складається з 4 тестів. Кожний варіант завдання має тільки одну правильну відповідь. За правильну відповідь нараховується 0,5 балів (разом 2 бали за всі правильні відповіді). За невірну відповідь бали не нараховуються.

За правильне визначення поняття нараховується 1 бал. В МКР дається 2 визначення і одне теоретичне питання або задача чи завдання.

За відповідь на теоретичне питання та/або розв’язання задачі чи виконання завдання студент може отримати до 6 балів.

Відповідь на теоретичне питання або розв’язання задачі чи виконання завдання (бали)	Критерії оцінювання
6	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
4	Відповідь частково правильна, містить декілька неточностей і недостатньо обґрунтована.

3	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
до 1	Відповідь взагалі не вірна та не обґрунтована.
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

Розрахунок балів за написання МКР

Вид завдання	Максимальна кількість балів
Тести	4х0,5 балу = 2 бали
Визначення поняття	2х1 бал = 2 бали
Теоретичне питання або розв'язання задачі	1х6 бал = 6 балів
Всього	**10**

Розподіл балів, які отримують студенти під час МКР:

Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3			Сума
Т1	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**30**
10		**10**				**10**			

Т1–Т9 – відповідні теми змістовних модулів.

Критерії оцінювання виконання КР

Виконання студентами заочної форми навчання контрольної роботи (далі – КР) оцінюється до 56 балів і являється їх допуском до заліку.

Контрольна робота складається із чотирьох типів індивідуальних завдань:

1. Складання термінологічного словнику з дисципліни «Медичне право». Словник повинен містити мінімум 5 основних понять. За правильне визначення поняття нараховується 1 бал, за неправильне – бали не нараховуються. Так, за написання 5-ти правильних понять можна отримати 5 балів.

2. Відповідь на 2 теоретичні питання. Теоретичне питання виконується письмово, в обсязі, необхідному для надання обґрунтованої відповіді з посиланням на статті нормативно-правових актів, які використовувалися. За кожну правильну відповідь на теоретичне питання нараховується до 9 балів.

Відповідь на теоретичне питання (бали)	Критерії оцінювання
9	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
8	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
6-7	Відповідь частково правильна, містить декілька неточностей і недостатньо обґрунтована.
4-5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
2-3	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
до 1	Відповідь взагалі не вірна та не обґрунтована.
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

Так, кожну правильну відповідь на теоретичне питання, в цілому, можна отримати 18 балів.

3. Складання зразку (проекту) процесуального документу. Зразок процесуального документу з дотриманням всіх законодавчих вимог (протоколу,

постанови, скарги тощо) передбачає опрацювання відповідного нормативного матеріалу. За правильне складання процесуального документу нараховується до 9 балів.

Бали	Критерії оцінювання
7-9	Процесуальний документ складений з дотриманням всіх законодавчих вимог до даного виду документів.
6	Процесуальний документ складений з дотриманням всіх законодавчих вимог, однак допущені несуттєві помилки та неточності в документі.
5	Процесуальний документ складений частково правильно, однак містить неточності.
4	Процесуальний документ має декілька суттєвих помилок.
1-3	Процесуальний документ містить значну кількість суттєвих помилок.
0	Процесуальний документ взагалі складений неправильно.

4. Рішення задачі. Рішення задачі виконується письмово, в обсязі, необхідному для надання обґрунтованої відповіді з посиланням на відповідні статті нормативно-правових актів, які використовувалися. За правильне рішення задачі нараховується до 9 балів.

5. Написання та захист реферату (реферат виконується і здається разом з КР). За написання і захист реферату нараховується до 15 балів. Критерії написання та захисту рефератів наведені вище.

Критерії оцінювання результатів за виконання інших завдань

Вид завдання	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	**Заочна форма**
Участь (відповіді) на семінарських заняттях	15х1 бал = 15 балів	4х1 бал = 4 бали
Написання і захист реферату	1х15 балів = 15 балів	–
Виконання КР	–	1х56 балів = 56 балів
Поточний модульний контроль (виконання МКР)	3х10 балів = 30 балів	–
Всього	**60**	**60**

Критерії оцінювання заліку

Під час складання заліку студенти відповідають на заліковий білет, який вони вибрали власноруч.

Кожен заліковий білет містить три контрольні питання. Відповідь на кожне питання залікового білету оцінюється до 13,3 балів. Тобто після складання заліку студент може отримати до 40 балів, які додаються до суми балів, отриманої під час поточний контролю відповідного семестру.

Критерії відповіді на одне питання залікового білету

Відповідь на питання (бали)	Критерії оцінювання
12–13,3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
9–11	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
6-8	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
3-5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок та не обґрунтована
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т 1-2	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**5**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**1**
		Виконання МКР № 1	**10**		
ЗМ 2	Т 3-6	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**6**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**2**
		Написання і захист реферату	**15**		
		Виконання МКР № 2	**10**		
ЗМ 3	Т 7-9	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**4**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**1**
		Виконання МКР № 3	**10**	Виконання КР	**56**
Підсумковий контроль		Залік	**40**	Залік	**40**
Сума			**100**		**100**

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

1. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни **«Медичне право»** для здобувачів вищої освіти.

2. Наповненість групи «**Медичне право**» в месенджері «Viber», «Telegram» для дистанційного навчання електронним варіантом КК України, КПК України, ЦК України, ЦПК України, КАС України, КУпАП України, лекціями та навчальними посібниками з відповідних юридичних дисциплін.

3. Наочні засоби: офіційний веб-сайт Національної поліції, прокуратури та інших органів державної влади, а також слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, зал судових засідань (ауд. 203).

10. Рекомендовані джерела інформації:

Базова (основна) література:

1. Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я. Медичне право України: Підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф.. С.Г. Стеценка. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2019. - 507 с.
2. Берн І., Езер Т., Коен Дж., Оверал Дж., Сенюта І. Права людини у сфері охорони здоров'я: практичний посібник / За наук. ред. І. Сенюти. – Львів : Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2019.
3. Бібліографія з медичного права: національний контекст / упоряд. І. Я. Сенюта, О. Є. Січкоріз, Х. М. Шубак ; за заг. ред. І. Я. Сенюти. – Львів : Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2022.
4. Булеца С. Б. Цивільні правовідносини, що виникають у сфері здійснення медичної діяльності: теоретичні та практичні проблеми : дис. докт. юрид. наук/ С. Б. Булеца. — Одеса, 2020.
5. Герц А. А. Договірні зобов'язання у сфері надання медичних послуг : дис. докт. юрид. наук/ А. А. Герц – Львів, 2019.
6. Гладун З. Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері охорони здоров'я за законодавством України / З. Гладун // Вісник Національної академії правових наук України. – 2020. – № 1.
7. Грін О. О. Загальне медичне право: Навчальний посібник: Альб.схем. О.О. Грін – Ужгород: Видавництво «ФОП Сабов А.М.», 2021.
8. Демченко І., Соловйов О. Попередження поширення фальсифікованих лікарських засобів на міжнародному та національному рівні : Монографія / І. Демченко, О. Соловйов.— К., 2021.
9. Клапатий Д. Й. Законодавче регулювання провадження господарської діяльності з медичної практики фізичними особами-підприємцями // Медичне право. – Спеціальний випуск. – № 3. – 2021.
10. Котуха О. С. Медичне право України: навчальний посібник / укладач Котуха О.С. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2014.
11. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник // за заг. ред, професора В. М. Трубникова, Харків, 2021.
12. Лашкул З. В., Сізінцова Ю. Ю., Фершал Я. Ю. Інформована згода: поняття, мета та значення у процесі реалізації прав та обов'язків медичних працівників і пацієнтів. – Запоріжжя : ТОВ «Видавничий будинок «Кераміст»», 2020.
13. Лемеха Р. І. Об'єктивна сторона складу злочину «неналежне виконання професійних обов'язків медичним працівником» // Медичне право. – № 2 (20). – 2019.
14. Майданик Р. А. Медичне право в системі права України : навчально-практичний посібник / Р.А. Майданик. – К. : Алерта, 2023.
15. Майданик Р. А. Права людини в сфері охорони здоров'я : практикум / Р.А. Майданик. – К. : Алерта, 2022.
16. Майданик Р.А. Репродуктивні права. Сурогатне материнство : навчально-практичний посібник / Р. А. Майданик. – К. : Алерта, 2021.
17. Майданик Р. А. Страхування зобов'язань з надання медичної допомоги : навчально-практичний посібник / Р. А. Майданик. – К. : Алерта, 2023.
18. Медичне право України : практикум / уклад.: І. Я. Сенюта, І. О. Богомазова, О. Ю. Кашинцева, Д. Й. Клапатий, Р. А. Майданик, О. Є. Січкоріз, Х. Я. Терешко, У. Я. Хребтань, Х. М. Шубак ; заг. ред. І. Я. Сенюта. – Львів : Світ, 2021.
19. Медичне право України: теоретико-методологічні аспекти викладання

медичного права: – Львів : ЛОБФ «Медицина і право», 2022.
20. Миронова Г. А. Приватно-правове регулювання особистих немайнових відносин у сфері надання медичної допомоги : монографія /Г.А. Миронова; відп. ред. О.Д. Крупчан. – К., 2019.
21. Савченко В. О. Медичні послуги як об'єкт цивільних правовідносин : автореф. дис. канд. юрид. наук/ В.О. Савченко. – К., 2019.
22. Сенюта І. Я. Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види // Медичне право. – № 1 (19). – 2019.
23. Сенюта І. Я. Правовий звичай як джерело права та регулятор відносин у сфері надання медичної допомоги // Медичне право. - № 2 (20). – 2020.
24. Сенюта І. Я. Стандарти у сфері охорони здоров'я як джерело правовідносин у сфері надання медичної допомоги // Медичне право. – Спеціальний випуск. – № 3. – 2021.
25. Сенюта І. Я. Цивільні правовідносини у сфері проведення медичних дослідів // Медичне право. – № 1 (21). – 2020.
26. Сенюта І. Я. Цивільні правовідносини у сфері репродуктивних технологій // Права людини: філософські, теоретико-юридичні та політологічні виміри [Статті учасників І Міжнародного круглого столу 28-29 жовтня 2016 р.]. – Львів, 2021.
27. Сенюта І. Я., Клапатий Д.Й. Психіатрична допомога: механізми забезпечення прав пацієнтів та їхніх законних представників. – Львів : Вид-во ЛОБФ «Медицина і право»,2000.
28. Стеценко В. Ю. Медичне право України (реформування охорони здоров'я в умовах страхової медицини) : монографія / В.Ю. Стеценко, Г.М. Такарєв – К. : Атіка, 2020.

Допоміжна література

1. Адміністративне право України (загальна частина) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Наталія Федорук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2021.
2. Кримінальне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Галина Жаровська, Олена Ющик ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2021.
3. Кримінальне право України : предмет, завдання, система, методологія, принципи, джерела. Кримінально-правова політика [Текст] : навч. посіб. / [Назимко Є. С.] ; Донец. юрид. ін-т. - Донецьк : Цифрова типографія, 2022.
4. Кримінальне право України в поняттях і термінах [Текст] : слов.-довід. для ВНЗ / Литвиненко Т. А. - Х. : Форт, 2021.
5. Трудове право України : підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. М. Прилипко [та ін.]. - 5-те вид., допов. - Харків : Право, 2022.
6. Фармацевтичне право : навч. посіб. / В.О. Шаповалова, В.В. Шаповалов, В.В. Шаповалов (мол.), О.С. Абросимов, Ю.В. Васіна, В.О. Радіонова, Н.Г. Малініна, О.О. Курижева; за заг. ред. В.О. Шаповалової [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] : інтеракт. підруч. – [3-є вид.]. – Х., 2019. – 1 електрон. оптик. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Windows XP, Vista, 7, Mac OS X, Ubuntu, 512 Mb RAM, CD-ROM. – Назва з титул. екрану.
7. Акопов В.И. Медицинское право в вопросах и ответах. - Х.: ПРИОР, 2001. –

208с.
8. Акопов В.И., Маслов Е.Н. Право в медицине. – Х.: Книга-сервис, 2002. – 352с.
9. Банчук М.В., Москаленко В.Ф., Михайличенко Б.В., Грузєва Т.С., Хміль І.Ю., Артеменко О.І. Медичне законодавство: Правова регламентація лікарської діяльності.- К.: ВСВ «Медицина», 2019, – 496 с.
10. Грандо А.А. Грандо С.А. Врачебная етика. – К., 2019. – 255 с.
11. Ольховський В.О. Медичне правознавство: навчально-методичні рекомендації/ В.О.Ольховський, В.В.Хижняк, – Харків: СПДОФ Бровін О.В., 2022,- 44 с.

Інформаційні ресурси

Міжнародні та регіональні стандарти

1. General comment No. 14: The Righttothe Highest Attainable Standard of Health (Art. 12). CESCR, від 11.08.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.refworld.org/docid/4538838d0.html.
2. Алма-Атинська Декларація. ВООЗ, від 06.09.1978 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.euro.who.int/ru/publications/policy-documents/ declaration-of-alma-ata,-1978
3. Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта / Міжнародний альянс організацій пацієнтів, від 24.02.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.patientsorganizations.org
4. Декларація про політику в галузі дотримання прав пацієнта в Європі / Європейська консультативна нарада ВООЗ з прав пацієнта, 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.who.int/genomics/public/eu_decl aration1994.pdf
5. Джакартська декларація про провідну роль зміцнення здоров'я у XXI столітті / ВООЗ, 21-25 липня 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/jakarta/declaration/en/index1.html
6. Європейська соціальна хартія / Рада Європи, від 03.05.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062
7. Європейська хартія прав пацієнтів, листопад 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.activecitizenship.net/patients–rights/projects/29–european–charter–of– patients–rights.html
8. Захист осіб з психічними захворюваннями та покращення психіатричної допомоги: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 46/119 / Генеральна Асамблея ООН. 17 грудня 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/documents/ga/res/46/a46r119.htm
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод / Рада Європи, від 4.11.1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
10. Конвенція про захист прав та гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину / Рада Європи, від 04.04.1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_334
11. Конвенція про права інвалідів. ООН, від 13.12.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71

12. Лісабонська декларація про права пацієнта / Всесвітня медична асоціація. Асамблея ВМА, вересень-жовтень 1981р., переглянута у 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.med-pravo.ru/Ethics/LisbonDecl.htm
13. Люблянська хартія з реформування охорони здоров'я / ВООЗ, від 18.06.1996 р.[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.euro. who.int /__data/assets/pdf_file/0010/113302/E55363.pdf
14. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права / ООН, від 16.12.1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
15. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права / ООН, від 16.12.1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042
16. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права / ООН, від 16.12.1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
17. Міжнародні керівні принципи етики для біомедичних досліджень на людині / Рада міжнародних організацій медичних наук, 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fhi.org/training/fr/retc/pdf_files/cioms.pdf
18. Позиційний документ: медсестри і права людини / Міжнародна рада медичних сестер, 1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.icn.ch/images/stories/documents/publications/position_statements/E10_Nurses _Hum an_Rights.pdf
19. Рекомендації REC(2004)10 Комітету Міністрів Ради Європи державам–учасницям щодо захисту прав людини і гідності осіб з психічними розладами / Комітет Міністрів Ради Європи, від 22.09.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=775685
20. Хартія про право на охорону здоров'я / Міжнародний союз юристів. Генеральна асамблея МСЮ, від 31.08.2005 р. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://www.uianet.org/documents/qquia/resolutions/Sante4Gb.pdf
21. Регламент Європейського парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 «Про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних)» від 27.04.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/es-2016679.pdf

Основні нормативно-правові акти України

1. Конституція України від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print1389889414323304
3. Кодекс адміністративного судочинства від 06.07.2005 р. (ред. від 03.10.2017 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14
7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17
8. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15
10. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. (ред. від 03.10.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15
11. Етичний кодекс лікаря України прийнятий Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та X З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ) від 27.09.2009 р.
12. Основи законодавства України про охорону здоров’я: Закон України від 19.11.1992 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12
13. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3477-15
14. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4004-12/print1382877439537761
15. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06.04.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1645-14
16. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/222-19/page
17. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: Закон України від 12.12.1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1972-12
18. Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людині: Закон Українивід 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1007-14
19. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12
20. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12
21. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000 р. [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1489-14
22. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2297-17
23. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення від 19.10.2017р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2168-19
24. Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській

місцевості: Закон України від 14.11.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2206-19
25. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 р. № 285 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF
26. Про затвердження Порядку створення госпітальних округів: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 932 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249582611
27. Про затвердження вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 р. № 391
28. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 1013-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249626689
29. Про схвалення Концепції реформування механізмів публічних закупівель лікарських засобів та медичних виробів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 р. № 582-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250226636
30. Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 1002-р: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249618799.